

Algoritmická polarizácia v online prostredí: Analýza mechanizmov a intervencií

Algorithmic Polarization in Online Environments: Analysis of Mechanisms and Interventions

DOI: <https://doi.org/10.54937/2026.9788056112496.115-126>

Hedviga Tkáčová
Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku

Abstrakt

Príspevok sa sústreďuje na teoretickú analýzu algoritmickkej polarizácie v online prostredí a jej dopadov na publikum a spoločnosť. Cieľom štúdie je predstaviť niektoré z hlavných mechanizmov algoritmickkej polarizácie, medzi ktoré patria: personalizované odporúčanie obsahu (*content recommendation / algorithmic personalization*), maximalizácia angažovanosti (*engagement optimization*), echo komory (*echo chambers*), informačné bubliny (*filter bubbles / information bubbles*), selektívna expozícia (*selective exposure*), algoritmická amplifikácia (*algorithmic amplification*), homofília (*homophily*), posilňujúca slučka (*reinforcement loop*) a disinhibičný efekt online prostredia (*online disinhibition effect*). Tieto mechanizmy prispievajú predovšetkým k znižovaniu plurality informácií, posilňujú polarizáciu verejného diskurzu a zvyšujú šírenie dezinformácií. Cieľom príspevku je poskytnúť ucelený pohľad na algoritmickú polarizáciu a navrhnúť opatrenia, ktoré podporujú otvorenejšie, diverzifikovanejšie a menej polarizované digitálne prostredie.

Kľúčové slová: *Algoritmická polarizácia, digitálne prostredie, selektívna expozícia, echo komory, depolarizačné intervencie.*

Abstract

This paper presents a theoretical analysis of algorithmic polarization in online environments and its effects on audiences and society. The study aims to show some of the main mechanisms of algorithmic polarization, including content recommendation / algorithmic personalization, engagement optimization, echo chambers, filter bubbles/information bubbles, selective exposure, algorithmic amplification, homophily, reinforcement loops, and

the online disinhibition effect. These mechanisms primarily contribute to a reduction in informational plurality, strengthen polarization in public discourse, and increase the spread of misinformation. The goal of this paper is to provide a comprehensive perspective on algorithmic polarization and to propose measures that foster a more open, diversified, and less polarized digital environment.

Keywords: *Algorithmic polarization, digital environment, selective exposure, echo chambers, depolarization interventions.*

Úvod

Algoritmy sociálnych sietí a vyhľadávačov dnes formujú spôsob, akým jednotlivci pristupujú k digitálnym informáciám. Na základe analýzy preferencií používateľov personalizujú obsah, odporúčajú relevantné príspevky a optimalizujú zobrazenie informácií tak, aby maximalizovali angažovanosť a interakcie (Harambam, Helberger, & van Hoboken, 2018). Tento proces môže viesť k selektívnej expozícii, pri ktorej sú používatelia prevažne vystavení obsahu potvrdzujúcemu ich existujúce názory, čím sa znižuje pluralita prijímaných informácií a zosilňuje polarizácia verejného diskurzu (Guess et al., 2018). Napriek týmto rizikám však algoritmy nemožno vnímať výlučne ako hrozbu pre demokratickú komunikáciu. Predstavujú zároveň nevyhnutný a funkčný prvok digitálneho ekosystému, ktorý umožňuje efektívne triedenie a spracovanie obrovského množstva dát. V mediálnej praxi podporujú personalizáciu obsahu, uľahčujú prístup k relevantným informáciám a zvyšujú schopnosť redakcií reagovať na preferencie rôznorodého publika. Pri transparentnom a etickom dizajne môžu prispieť k posilňovaniu dôveryhodnosti médií, zefektívniť distribúciu spravodajstva a zároveň znížiť informačný šum. Z tohto hľadiska sú algoritmy nielen technologickým rizikom, ale aj potenciálnym nástrojom pre inovácie, udržateľnosť a zlepšenie mediálnej komunikácie v podmienkach informačného presýtenia.

Práve napätie medzi týmito dvoma dimenziami – medzi optimalizačnou funkciou algoritmov a ich polarizačnými dôsledkami – tvorí jadro súčasnej diskusie o digitálnom prostredí. Polarizácia sa prejavuje formovaním skupín s odlišnými postojmi, často charakterizovaných dynamikou „my“ verzus „oni“ (Calero Valdez, Burbach, & Ziefle, 2018; Kiliánová, Kowalská, & Krekovičová, 2009; a ďalší). Digitálne platformy tieto procesy zosilňujú prostredníctvom algorit-

mického odporúčania obsahu a optimalizácie pre angažovanosť, čím sa znižuje expozícia odlišným perspektívam a narastá riziko selektívneho prijímania informácií (Bakshy, Messing, & Adamic, 2015). Takto vytvorené echo komory a informačné bubliny ovplyvňujú nielen spôsob prijímania správ, ale aj dôveru verejnosti v médiá a inštitúcie (Chung, 2025).

V digitálnom prostredí sú používatelia vystavení prevažne obsahu, ktorý potvrdzuje ich existujúce presvedčenia. Tento proces vedie k rýchlejšiemu šíreniu informácií, ich hlbšiemu zakoreneniu v kolektívnej myslí a formovaniu polarizovaných postojov, čo má priamy dopad na dôveru verejnosti v médiá a mienkotvorné inštitúcie (Hastuti et al., 2025). Porozumenie charakteru a mechanizmom mediálnych reprezentácií v kontexte algoritmickej polarizácie je preto nevyhnutné pre návrh stratégií, ktoré tlmia negatívne dôsledky, posilňujú mediálnu dôveryhodnosť a podporujú konštruktívny verejný diskurz.

Digitálne prostredie tak formuje spoločenský diskurz a kladie výzvy pre žurnalistiku, ktorá musí adaptovať svoje stratégie na udržanie objektivity, kredibility a dôveryhodnosti. Porozumenie mechanizmom algoritmickej polarizácie je preto kľúčové pre podporu kritického myslenia publika (Chung, 2025), pre posilnenie mediálnej gramotnosti (Tandoc & Maitra, 2018), pre zlepšenie transparentnosti a zodpovednosti algoritmických procesov (Tandoc & Maitra, 2018), pre ochranu pluralizmu (Helberger, Eskens, & Moeller, 2020) a demokratickej deliberácie (Wojcieszak et al., 2023), ako aj pre rozvoj konštruktívneho verejného diskurzu (Lewandowsky, Ecker, & Cook, 2017).

Cieľom príspevku je analýza mechanizmov algoritmickej polarizácie, ktoré formujú digitálne informačné prostredie, a predstavenie ich vplyvov na správanie a percepciu publika, ako aj širšej spoločnosti. Text zároveň predstavuje možnosti depolarizačných intervencií a stratégií, ktoré podporujú otvorenejšie, diverzifikovanejšie a zodpovednejšie digitálne prostredie, pričom integruje teoretické poznatky s praktickými odporúčaniami pre mediálnu prax.

1. Algoritmická polarizácia a jej mechanizmy

Algoritmická polarizácia predstavuje jav, pri ktorom digitálne platformy, ako sociálne siete či vyhľadávače, zosilňujú rozdelenie verejného priestoru prostredníctvom personalizovaného odporúčania obsahu, t. j. zosilňuje existujúce názory a preferencie, zatiaľ čo odstraňuje alebo minimalizuje obsahy, s ktorými by sa používatelia

nemuseli stotožniť. Tento mechanizmus ovplyvňuje, aké informácie sú používateľom prezentované, čo podľa odborníkov vedie napríklad k znižovaniu kontaktu s rôznorodými perspektívami či k upevňovaniu názorových postojov (Bozdag, 2013) a často dokonca k radikalizácii vlastných postojov (Wojcieszak et al., 2023; Žúborová, Borárosová, & Vašečka, 2019; Yesilada & Lewandowsky, 2022; a ďalší).

Naviac, algoritmy, ktoré maximalizujú angažovanosť (napr. podľa toho, čo sa používateľom páči alebo na čo reagujú), majú tendenciu preferovať nielen polarizujúci ale často i mimoriadne emotívny obsah (Belianská, 2024), pretože ten často generuje viac klikov, komentárov či zdieľaní. Povedané inak, polarizácia nevzniká primárne „od nuly“, ale algoritmy ju zosilňujú v rámci už existujúcich sociálnych síl.

Jedným z hlavných efektov algoritmickej polarizácie je vznik *echo komôr*. Používatelia prijímajú prevažne informácie, ktoré zodpovedajú ich existujúcim preferenciám, a sú izolovaní od odlišných názorov (Cinelli et al., 2021). Echo komory sa formujú prostredníctvom algoritmických odporúčaní a selektívnej interakcie s obsahom alebo používateľmi s podobnými postojmi, čím vznikajú uzavreté informačné okruhy, ktoré podporujú polarizované postoje (Bakshy, Messing, & Adamic, 2015).

Druhým mechanizmom je *informačná bublina*, ktorá vzniká personalizovaným filtrovaním obsahu na základe predchádzajúceho správania používateľa, ako sú kliknutia, lajky či čas strávený pri obsahu (Beam, 2014). Informačné bubliny vytvárajú intelektuálnu izoláciu a obmedzujú konfrontáciu s odlišnými perspektívami, čím podporujú upevňovanie polarizovaných názorov (Zuiderveen Borgesius et al., 2016).

Okrem echo komôr a informačných bublín sa na procese algoritmickej polarizácie podieľa viacero ďalších mechanizmov, ktoré spoločne formujú spôsob, akým používatelia vnímajú a spracúvajú informácie v digitálnom prostredí. Jedným z nich je *selektívna expozícia* (angl. *selective exposure*), ktorá označuje tendenciu jednotlivcov vyhľadávať informácie potvrdzujúce ich existujúce názory a vyhýbať sa protichodným postojom. Tento jav bol potvrdený viacerými empirickými štúdiami, ktoré poukazujú na to, že algoritmické odporúčania tento efekt ešte zosilňujú, čím prispievajú k názorovej uzavretosti (Knudsen, 2023).

Ďalším mechanizmom je *algoritmická amplifikácia* (angl. *algorithmic amplification*), teda zvýhodňovanie obsahu, ktorý vyvoláva silné emocionálne reakcie alebo kontroverziu. Takýto obsah má podľa algoritmov väčší potenciál zaujať používateľov, čo vedie k ši-

reniu extrémnych či polarizujúcich príspevkov (Bakshy, Messing, & Adamic, 2015).

Dôležitú úlohu zohráva aj *homofília* (angl. *homophily*), prirodzená tendencia ľudí nadväzovať kontakty s osobami, ktoré majú podobné názory, záujmy alebo hodnoty; z gréckeho 'homos' – rovnaký, totožný a 'philia' – priateľstvo (Britannica, n. d.). V online prostredí tento jav zosilňujú algoritmy, ktoré navrhujú priateľov, skupiny či stránky s podobným obsahom, čím sa vytvárajú homogénne komunity podporujúce názorovú jednotnosť (Bakshy, Messing, & Adamic, 2015). Dodajme, že hoci sa homofília a informačné bubliny javia ako totožné javy, nie je tomu tak. Homofília vychádza z človeka – z jeho prirodzenej tendencie vyhľadávať podobných; ide o niečo, čo existovalo dávno pred sociálnymi sieťami (ľudia si vždy vytvárali komunity „podobne zmýšľajúcich“). Informačná bublina je technologický jav, ktorý vzniká automatickým filtrovaním obsahu prostredníctvom algoritmov. Algoritmy vyberajú informácie na základe používateľovho správania (kliknutí, lajkov, histórie prehliadania a pod.) a zobrazujú len tú časť obsahu, ktorý by ho mohol zaujímať. Povedané ešte jednoduchšie, homofília vytvára základnú sociálnu sieť podobne zmýšľajúcich ľudí, zatiaľ čo informačné bubliny obmedzujú prístup k iným názorom prostredníctvom technologickej personalizácie. V kontextoch oboch popísaných mechanizmov môžeme vidieť prehlbovanie polarizácie.

Na proces polarizácie nadväzuje aj mechanizmus, známy ako tzv. *posilňujúca slučka* (angl. *reinforcement loop*). Vychádza z toho, keď každá interakcia používateľa – napríklad kliknutie, lajk alebo zdieľanie – poskytuje algoritmu spätnú väzbu, na základe ktorej ponúka používateľovi čoraz podobnejší obsah. Ide o cyklický proces, ktorý prehľbuje jednostrannosť informačného prostredia a sťažuje prístup k alternatívnym perspektívam (Flaxman, Goel, & Rao, 2016).

Napokon, mechanizmus, ktorý významne prispieva k algoritmickej polarizácii je *disinhibičný efekt online prostredia* (angl. *online disinhibition effect*), ktorý popisuje zníženú sebakontrolu používateľov a ich tendenciu vyjadrovať extrémnejšie názory v prostredí vnímanom ako anonymné a bezprostredné. Tento efekt podporuje radikalizáciu a posilňuje emocionálnu intenzitu interakcií v rámci polarizovaných komunit (Suler, 2004).

2. Vybrané dôsledky algoritmickej polarizácie na publikum a spoločnosť

V predchádzajúcej kapitole sme sa zamerali na definovanie pojmu *algoritmická polarizácia* a na objasnenie jej hlavných mechanizmov. Ukázali sme, že ide o proces, pri ktorom algoritmy digitálnych platforiem prispôbujú zobrazovaný obsah individuálnym preferenciám používateľa, čím postupne zužujú jeho informačné prostredie. Nie je prekvapením, že tieto mechanizmy ovplyvňujú nielen správanie jednotlivcov v digitálnom prostredí, ale majú širší dosah aj na spoločnosť.

2.1 Vybrané dôsledky algoritmickej polarizácie na publikum

V kontexte úvah o dôsledkoch algoritmickej polarizácie na publikum je potrebné zdôrazniť, že personalizované algoritmy uprednostňujú obsah, ktorý korešponduje s existujúcimi presvedčeniami používateľov, čím vzniká homogénne informačné prostredie a obmedzuje sa konfrontácia s odlišnými perspektívami (Cinelli et al., 2021). Tento proces má viacero dôsledkov, ktoré sa prejavujú v správaní publika, jeho emočných reakciách aj vnímaní dôveryhodnosti médií.

Jedným z hlavných dôsledkov je *selektívna expozícia a upevňovanie názorov*, pri ktorej algoritmy preferujú obsah zhodný s existujúcimi presvedčeniami, čo zvyšuje pravdepodobnosť konzumácie homogénnych informácií a podporuje upevňovanie postojov. Tento jav znižuje otvorenosť voči odlišným perspektívam a môže viesť k polarizácii názorov a obmedzenej schopnosti kritického hodnotenia správ (Cinelli et al., 2021).

Ďalším efektom je *vzostup emocionálnej angažovanosti*, keďže obsah, ktorý vyvoláva silné emocionálne reakcie, je algoritmicky uprednostňovaný a častejšie sa zobrazuje používateľom. Zvýšená emocionálna angažovanosť podporuje impulzívne šírenie informácií, posilňuje emocionálne interpretácie faktov a prispieva k intenzívnejšej polarizácii názorov (Guess et al., 2018).

S tým súvisí aj *zníženie pluralitného prijímania informácií*, pretože algoritmické odporúčania formujú echo komory a informačné bubliny, ktoré obmedzujú kontakt s diverzifikovanými perspektívami. Tento efekt oslabuje schopnosť publika samostatne hodnotiť rôzne argumenty a posudzovať kredibilitu zdrojov (Baden et al., 2025).

Na základe existujúceho výskumu sa okrem toho prejavuje *znížená dôvera v médiá a inštitúcie*. Používatelia, ktorým algoritmy zobrazujú obsah nekonzistentný s ich názormi, môžu vnímať médiá ako

nedôveryhodné a skepticky pristupovať k objektívnym správam, čo oslabuje autoritu tradičných spravodajských kanálov (Bail, 2021).

Napokon, *zvýšená citlivosť na dezinformácie* predstavuje ďalší významný dôsledok. V prostredí selektívneho vystavenia sa obsahu sa zvyšuje riziko prijímania neoverených alebo manipulatívnych informácií, čo môže posilniť vieru v jednostranné alebo nesprávne informácie a ovplyvniť schopnosť publika participovať na informovanom verejnom diskurze (Bail, 2021).

2.2 Vybrané dôsledky algoritmickej polarizácie na spoločnosť

Okrem individuálnych účinkov na publikum má algoritmickej polarizácia významné dôsledky aj pre spoločenskú rovinu. Jedným z kľúčových efektov je *posilnenie spoločenskej polarizácie*, ktorá sa prejavuje formovaním výrazne odlišných a často nesúrodých skupín názorov v rámci verejného diskurzu. Algoritmy podporujúce homogenitu informácií zvyšujú bariéry medzi odlišnými perspektívami, čo môže viesť k väčšej izolácii sociálnych a politických skupín a znižovať ochotu k dialógu alebo kompromisu (Bakshy, Messing, & Adamic, 2015).

Algoritmickej polarizácia prispieva aj k *fragmentácii verejného diskurzu*, pretože digitálne platformy umožňujú, aby sa skupiny používateľov pohybovali vo vlastných informačných bublinách. Tento jav oslabuje spoločný základ fakty podporeného diskurzu a zvyšuje pravdepodobnosť, že rôzne segmenty spoločnosti budú interpretovať rovnaké udalosti rozdielne (Cinelli et al., 2021) alebo dokonca proti-
chodne (Liu, 2025).

Selektívne zobrazenie obsahu v kontexte algoritmickej polarizácie zároveň prispieva k *zvýšeniu sociálneho napätia* (eventuálne aj ku konfliktom), pretože emocionálne nabité alebo polarizujúce správy sú algoritmicky preferované a majú tendenciu rýchlejšie sa šíriť (Knudsen, 2023). Tento efekt môže vyústiť do intenzívnejších debát na sociálnych sieťach a k eskalácii online sporov.

Ďalším významným dôsledkom algoritmickej polarizácie je *oslabenie dôvery vo verejné inštitúcie a médiá na spoločenskej úrovni*. Keď sa spoločnosť stretáva s diverznými a často protichodnými informáciami vo svojich segmentovaných informačných okruhoch, dôvera v objektívne spravodajstvo, odborníkov či štátne inštitúcie môže klesať. Tento proces môže podkopávať demokratické mechanizmy a schopnosť verejnosti účinne participovať na rozhodovacích procesoch (Bail, 2021).

Nakoniec je potrebné poukázať na *zvýšenú širitelnosť dezinformácií v dôsledku algoritmickej polarizácie*, pretože homogénne in-

formačné prostredie a echo komory umožňujú, aby jednostranné alebo neoverené správy rýchlo získavali široký dosah a ovplyvňovali spoločenské postoje. Tento jav môže podľa odborníkov viesť nielen k nesprávnemu vnímaniu spoločenských problémov či k polarizácii názorov, ale aj k obmedzeniu schopnosti spoločnosti viesť kvalifikovaný verejný diskurz (Baden et al., 2025).

3. Depolarizácia digitálneho prostredia – diskusia, zhrnutia a odporúčania

Ako sme predstavili v teoretickej časti vyššie, základ algoritmickej polarizácie tvoria echo komory a informačné bubliny. Echo komory posilňujú interakciu medzi rovnako zmýšľajúcimi používateľmi a vytvárajú prostredie, v ktorom sa názory navzájom potvrdzujú, zatiaľ čo informačné bubliny obmedzujú prístup k odlišným postojom prostredníctvom personalizovaného filtrovania obsahu. Výsledkom je, že používateľ môže mať pocit, že väčšina ľudí rozmýšľa rovnako ako on, a ťažšie vníma pluralitu pohľadov.

Algoritmickú polarizáciu podporujú aj ďalšie mechanizmy. Stručne, homofília zosilňuje prirodzenú tendenciu nadväzovať kontakty s podobne zmýšľajúcimi ľuďmi, algoritmy pritom navrhujú obsah a komunity podľa preferencií používateľa (Bakshy, Messing, & Adamic, 2015). Algoritmická amplifikácia zvýhodňuje emocionálne nabitý alebo kontroverzný obsah, zatiaľ čo posilňujúca slučka funguje tak trochu ako mechanizmus spätnej väzby, pretože algoritmus na základe používateľských interakcií ponúka čoraz podobnejší obsah, čím posilňuje pôvodné preferencie a názory používateľa (a tým opäť podporuje polarizáciu). Disinhibičný efekt znižuje sebareflexiu, čo podporuje odvážnejšie, často extrémnejšie vyjadrovanie názorov a agresívnejšiu interakciu (Suler, 2004).

Uvedené javy sú komplexným fenoménom, ktorý ovplyvňuje kognitívne procesy jednotlivca, sociálne vzťahy a fungovanie spoločnosti. Na úrovni jednotlivcov podporuje selektívnu expozíciu a znižuje schopnosť kriticky hodnotiť správy, zatiaľ čo na spoločenskej úrovni vedie k fragmentácii a polarizácii verejnosti (Bakshy, Messing, & Adamic, 2015). Následkom je prostredie, v ktorom sa informácie šíria skôr na základe emocionálnej rezonancie než faktickej presnosti, čo oslabuje dôveru v autority, médiá a inštitúcie a zároveň zvyšuje náchylnosť publika na dezinformácie (Bail, 2021).

Zmiernenie negatívnych dopadov algoritmickej polarizácie si podľa odborníkov vyžaduje viacero zásahov. Predovšetkým vzdelávanie v oblasti mediálnej gramotnosti (angl. *media literacy education*) rozvíja kritické myslenie a schopnosť hodnotiť dôveryhodnosť zdrojov (Beam, 2014). Transparentnosť algoritmov (angl. *algorithmic transparency*) umožňuje používateľom lepšie pochopiť fungovanie odporúčaní a reflektovať vlastné preferencie (Zuiderveen Borgesius et al., 2016). ďalej možno hovoriť o podpore diverzifikovaného prístupu k informáciám (angl. *diversified exposure*) a algoritmickej diverzifikácii obsahu (angl. *algorithmic content diversification*), pretože znižujú jednostrannosť odporúčaní a podporujú konfrontáciu s odlišnými perspektívami (Flaxman, Goel, & Rao, 2016). Dôležité sú aj komunitné intervencie (angl. *community-based interventions*), akými sú napríklad moderované diskusie alebo skupinové workshopy, ktoré sa konajú medzi používateľmi s odlišnými názormi, nakoľko, o. i., môžu podporovať dialóg, spoluprácu, empatiu aj vzájomné porozumenie.

Záver

Depolarizácia digitálneho prostredia predstavuje komplexný proces, ktorý vyžaduje systematické skúmanie algoritmickej mechanizmov, analýzu správania používateľov a súčasne podporu mediálnej gramotnosti. Iba integráciou týchto, ako aj ďalších relevantných opatrení je možné vytvoriť otvorenejšie, diverzifikovanejšie a menej polarizované prostredie, v ktorom používatelia dokážu diskutovať zodpovedne a zároveň porozumieť aj akceptovať odlišné názory.

V tomto kontexte je ale potrebné pripomenúť, že budúcnosť digitálneho prostredia nezávisí výlučne od algoritmov, ale predovšetkým od ľudí, ktorí ich využívajú a interpretujú.

Použitá literatúra

- BAKSHY, E. – MESSING, S. – ADAMIC, L. A. 2015. Exposure to ideologically diverse news and opinion on Facebook. In: *Science*, roč. 348, č. 6239, s. 1130–1132. <https://doi.org/10.1126/science.aaa1160>
- BAIL, C. A. 2021. *Breaking the Social Media Prism: How to Make Our Platforms Less Polarizing*. Princeton: Princeton University Press. <https://doi.org/10.1515/9780691216508>
- BADEN, C. – SPRINGER, N. – JUNGBLUT, M. – ZELENKAUSKAITE, A. – BALČYTIEŇĚ, A. – SALGADO, S. – LIPIŇSKI, A. – KRSTIC, A. – BĄCZKOWSKA, A. 2025. Public Opinion Negotiations

- in a Digital Media Ecosystem: A Conceptual Framework. In: *International Journal of Public Opinion Research*, roč. 37, č. 3. <https://doi.org/10.1093/ijpor/edaf049>
- BEAM, M. A. 2014. Automating the news: How personalized news recommender system design choices impact news reception. In: *Communication Research*, roč. 41, č. 8, s. 1019–1041. <https://doi.org/10.1177/0093650213497979>
- BELIANSKÁ, M. 2024. Umelá inteligencia – Nástroj na profesionálne šírenie dezinformácií alebo prostriedok kultivovania online priestoru? In: BELIANSKÁ, M. – HACEK, J. – STANKOVÁ, M. (eds.). *Fenomén 2024: Profesionálna a médiá*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, s. 123–134.
- BOZDAG, E. 2013. Bias in algorithmic filtering and personalization. In: *Ethics and Information Technology*, roč. 15, č. 3, s. 209–227. <https://doi.org/10.1007/s10676-013-9321-6>
- BRITANNICA. n. d. *Homophily (from sociology)* [online]. [cit. 2025-10-21]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/homophily>
- CALEO VALDEZ, A. – BURBACH, L. – ZIEFLE, M. 2018. Political Opinions of Us and Them and the Influence of Digital Media Usage [online]. Aachen: RWTH Aachen University, Human-Computer Interaction Center. [cit. 2025-10-21]. Dostupné z: <https://calerovaldez.com/pdf/valdez2018political.pdf>
- CINELLI, M. – MORALES, G. D. F. – GALEAZZI, A. – QUATTROCIOCCI, W. – STARNINI, M. 2021. The echo chamber effect on social media. In: *Proceedings of the National Academy of Sciences*, roč. 118, č. 9, e2023301118. <https://doi.org/10.1073/pnas.2023301118>
- CHUNG, M. 2025. When knowing more means doing less: Algorithmic knowledge and digital (dis)engagement among young adults. In: *Misinformation Review*, roč. 6, č. 5, s. 1–17. <https://doi.org/10.37016/mr-2020-186>
- FLAXMAN, S. – GOEL, S. – RAO, J. M. 2016. Filter bubbles, echo chambers, and online news consumption. In: *Public Opinion Quarterly*, roč. 80, S1, s. 298–320. <https://doi.org/10.1093/poq/nfw006>
- GROSS, M. 2017. The dangers of a post-truth world. In: *Current Biology*, roč. 27, č. 1, R1–R4. <https://doi.org/10.1016/j.cub.2016.12.034>
- HARAMBAM, J. – HELBERGER, N. – VAN HOBOKEN, J. 2018. Democratizing algorithmic news recommenders: How to materialize voice in a technologically saturated media ecosystem.

- In: *Philosophical Transactions of the Royal Society A*, roč. 376.
<https://doi.org/10.1098/rsta.2018.0088>
- HASTUTI, H. – MAULANA, H. F. – LAWELAI, H. – SUHERMAN, A. 2025. Algorithmic influence and media legitimacy: A systematic review of social media's impact on news production. In: *Frontiers in Communication*, roč. 10.
<https://doi.org/10.3389/fcomm.2025.1667471>
- HELBERGER, N. – VAN DRUNEN, M. – ESKENS, S. – BASTIAN, M. – MOELLER, J. 2020. *A freedom of expression perspective on AI in the media – with a special focus on editorial decision making on social media platforms and in the news media*. In: *European Journal of Law and Technology*, roč. 11, č. 3. Dostupné na: <https://ejlt.org/index.php/ejlt/article/view/752>
- KILIÁNOVÁ, G. – KOWALSKÁ, E. – KREKOVIČOVÁ, E. (Eds.) 2009. *My a tí druhí v modernej spoločnosti: Konštrukcie a transformácie kolektívnych identít*. Bratislava: Veda – vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.
- KNUDSEN, B. 2023. Modeling news recommender systems' conditional effects on selective exposure. In: *Journal of Communication*, roč. 73, č. 2, 6239. <https://doi.org/10.1093/joc/jqac047>
- LEWANDOWSKY, S. – ECKER, U. K. H. – COOK, J. 2017. Beyond misinformation: Understanding and coping with the “post-truth” era. In: *Journal of Applied Research in Memory and Cognition*, roč. 6, č. 4, s. 353–369. <https://doi.org/10.1016/j.jarmac.2017.07.008>
- SULER, J. 2004. The online disinhibition effect. In: *CyberPsychology & Behavior*, roč. 7, č. 3, s. 321–326. <https://doi.org/10.1089/1094931041291295>
- TANDOC, E. C. Jr. – MAITRA, J. 2018. *News organizations' use of Native Videos on Facebook: Tweaking the journalistic field one algorithm change at a time*. In: *New Media & Society*, roč. 20, č. 5, s. 1679–1696. <https://doi.org/10.1177/1461444817702398>
- WOJCIESZAK, M. – DE LEEUW, S. – MENCHEN-TREVINO, E. – LEE, S. – HUANG-ISHERWOOD, K. M. – WEEKS, B. 2023. *No polarization from partisan news: Over-time evidence from trace data*. In: *The International Journal of Press/Politics*, roč. 28, č. 3, s. 601–626. <https://doi.org/10.1177/19401612211047194>
- YESILADA, M. – LEWANDOWSKY, S. 2022. Systematic review: YouTube recommendations and problematic

- content. In: *Internet Policy Review*, roč. 11, č. 1, 1652.
<https://doi.org/10.14763/2022.1.1652>
- ZUIDERVEEN BORGESIU, F. J. – TRILLING, D. – MÖLLER, J. – BODÓ, B. – DE VREESE, C. H. – HELBERGER, N. 2016. Should we worry about filter bubbles? In: *Internet Policy Review*, roč. 5, č. 1, s. 1–16.
<https://doi.org/10.14763/2016.1.401>
- ŽÚBOROVÁ, V. – BORÁROSOVÁ, I. – VAŠEČKA, M. 2019. Prevencia a boj proti radikalizácii v online prostredí: Odborná príručka pre trénerov [online]. Bratislava: Policy Institute. [cit. 2025-10-18]. Dostupné z: <https://www.bpi.sk/wp-content/uploads/2020/11/Prevencia-proti-radikaliz%C3%A1cii-v-online-prostred%C3%AD.pdf>

PhDr. ThDr. Hedviga Tkáčová, PhD.

Katedra žurnalistiky

Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku

Hrabovská cesta 1B

034 01 Ružomberok

hedviga.tkacova@ku.sk